

EUROOPA PARLAMENT

2014–2019

Istungidokument

A8-0029/2015

2.3.2015

*****I**
RAPORT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, milles käsitletakse ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist ning millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ (COM(2014)0020 – C8-0016/2014 – 2014/0011(COD))

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

Raportöör: Ivo Belet

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus *paksus kaldkirjas*. Asendatav tekst on märgistatud mõlemas veerus *paksus kaldkirjas*. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus *paksus kaldkirjas*.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida näitavad ära läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomase tekstiosa. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud *paksus kaldkirjas*. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud *paksus kaldkirjas* ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.

Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI.....	19
MENETLUS.....	26

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, milles käsitletakse ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist ning millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ (COM(2014)0020 – C8-0016/2014 – 2014/0011(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0020),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 192 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0016/2014),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 4. juuni 2014. aasta arvamust¹,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raportit (A8-0029/2015),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

¹ ELT C 0, 0.00.0000, lk 0.

² ELT C 0, 0.00.0000, lk 0.

Muudatusettepanek 1

**Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus -1 (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(-1) Euroopa Ülemkogu 23.–24. oktoobri 2014. aasta järeldustes 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistiku kohta on öeldud, et kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgi saavutamise peamine Euroopa vahend on hästi toimiv ja reformitud heitkogustega kauplemise süsteem (HKS) koos instrumendiga turu stabiliseerimiseks kooskõlas komisjoni ettepanekuga.

Muudatusettepanek 2

**Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1 a) Arvestades vajadusega säilitada ELi heitkogustega kauplemise süsteemi stiimulid läbirääkimistel Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL^{1a} üle, tegi Euroopa Komisjon ettepaneku kaaluda võimalikke meetmeid, kaasa arvatud vajaliku LHÜde koguse alaline peatamine, et võtta võimalikult kiiresti vastu asjakohased täiendavad struktuurimeetmed HKS-i tugevdamiseks ning tõhustamiseks kolmanda etapi ajal.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Komisjoni aruandes Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa süsinikuturu olukorra kohta 2012¹. aastal tõdeti, et on vaja võtta meetmeid pakkumise ja nõudluse vahelise struktuurse tasakaalustamatuse vähendamiseks. 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistiku mõju hindamine² näitas, et selline tasakaalustamatus arvatavasti jätkub, ning lineaarse vähendamiskava kohandamine kõnealuse raamistiku kohase rangema eesmärgiga ei aitaks seda piisavalt vähendada. Seega väheneks ka ülejääk vähehaaval ning turg peaks toimima veel üle kümne aasta nii, et sellel oleks umbes 2 miljardi suurune või suurem lubatud heitkoguse ühikute (LHÜd) ülejääk. Et seda probleemi lahendada ja muuta ***Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteem (ELi HKS)*** tasakaalustamatuse suhtes paindlikumaks, tuleks luua turustabiilsusreserv. ***Et tagada õiguskindlus seoses enampakkumisel müüidavate LHÜde pakkumisega 3. etapis ning anda aega ülesehitusliku muutuse rakendamise kohaned, tuleks turustabiilsusreserv luua 2021. aastal algava 4. etapi alguses.*** Võimalikult suure prognoositavuse säilitamiseks tuleks sätestada selged eeskirjad LHÜde reservi panemise ja reservist vabastamise kohta. Kui tingimused on täidetud, tuleks alates **2021.** aastast LHÜsid reservi lisada koguses, mis moodustab 12 % ringluses olevate LHÜde arvust aastal **X-2.** Vastav

Muudatusettepanek

(2) Komisjoni aruandes Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa süsinikuturu olukorra kohta 2012¹. aastal tõdeti, et on vaja võtta meetmeid pakkumise ja nõudluse vahelise struktuurse tasakaalustamatuse vähendamiseks. 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistiku mõju hindamine² näitas, et selline tasakaalustamatus arvatavasti jätkub, ning lineaarse vähendamiskava kohandamine kõnealuse raamistiku kohase rangema eesmärgiga ei aitaks seda piisavalt vähendada. Seega väheneks ka ülejääk vähehaaval ning turg peaks toimima veel üle kümne aasta nii, et sellel oleks umbes 2 miljardi suurune või suurem lubatud heitkoguse ühikute (LHÜd) ülejääk, ***seega takistades HKS-i andmast vajalikku investeerimissignaali CO₂ heitkoguste kulutõhusaks vähendamiseks.*** Et seda probleemi lahendada ja muuta ***HKS nõudluse ja pakkumise*** tasakaalustamatuse suhtes paindlikumaks ***ning sellega parandada süsteemi ülesehituslik viga ja võimaldada sel toimida tavapärase turuna, kus on stabiilsed ja konkurentsivõimelised hinnad, mis kajastavad LHÜde tõelist väärtust,*** tuleks ***tuleks 3. etapi jooksul*** luua turustabiilsusreserv, ***et selle kasu ilmneks enne 2021. aastal algava 4. etapi algust.*** ***Turustabiilsusreserv peaks tagama ka koostoime muu kliimapoliitikaga, näiteks taastuenergia ja energiatõhususe valdkonnas.*** Võimalikult suure

arv LHÜsid tuleks reservist vabastada, kui ringluses olevate LHÜde koguarv on väiksem kui 400 miljonit.

¹ COM(2012)652 final

² Lisada viide.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Lisaks turustabiilsusreservi loomisele tuleks sellest tulenevalt teha direktiivi 2003/87/EÜ mõned muudatused, et tagada heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) järjepidevus ja tõrgeteta toimimine. Direktiivi 2003/87/EÜ rakendamine võib viia selleni, et iga kauplemisperioodi lõpus müüakse enampakkumisel suures mahus LHÜsid, mis võib ohustada turu stabiilsust. Et vältida turu tasakaalustamatust seoses LHÜde pakkumisega ühe kauplemisperioodi lõpus ja järgmise alguses ning selle võimalikku kahjulikku mõju turule, tuleks sätestada, *et enampakkumisel müüakse osa ühe kauplemisperioodi lõpus suure pakkumise tõttu lisandunud LHÜdest järgmise kauplemisperioodi kahel esimesel aastal.*

prognoositavuse säilitamiseks tuleks sätestada selged eeskirjad LHÜde reservi panemise ja reservist vabastamise kohta. Kui tingimused on täidetud, tuleks alates **2018.** aastast LHÜsid reservi lisada koguses, mis moodustab 12 % ringluses olevate LHÜde arvust aastal **X-1**. Vastav arv LHÜsid tuleks reservist vabastada, kui ringluses olevate LHÜde koguarv on väiksem kui 400 miljonit.

¹ COM(2012)652 final

² Lisada viide.

Muudatusettepanek

(3) Lisaks turustabiilsusreservi loomisele tuleks sellest tulenevalt teha direktiivi 2003/87/EÜ mõned muudatused, et tagada heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) järjepidevus ja tõrgeteta toimimine. Direktiivi 2003/87/EÜ rakendamine võib viia selleni, et iga kauplemisperioodi lõpus müüakse enampakkumisel suures mahus LHÜsid, mis võib ohustada turu stabiilsust. Et vältida turu tasakaalustamatust seoses LHÜde pakkumisega ühe kauplemisperioodi lõpus ja järgmise alguses ning selle võimalikku kahjulikku mõju turule, tuleks sätestada **LHÜde turustabiilsusreservi paigutamise kõnealuse** kauplemisperioodi lõpus.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) Komisjoni määruses (EL) nr 176/2014^{1a} nähti ette aastate 2014–2016 900 miljoni LHÜ müügi edasilükkamine aastateni 2019 ja 2020 (HKS-i 3. etapi lõppu). Nende edasilükatud LHÜde 2019. ja 2020. aastal müümise mõju oleks vastuolus käesoleva turustabiilsusreservi loomise ettepaneku soovitud tulemusega, milleks on LHÜde ülejäägi vähendamine. Seetõttu ei tohiks edasilükatud LHÜsid enampakkumisele panna, vaid need tuleks paigutada otse turustabiilsusreservi.

^{1a} Komisjoni 25. veebruari 2014. aasta määrus (EL) nr 176/2014, millega muudetakse määrust (EL) nr 1031/2010 eelkõige selleks, et määrata kindlaks, kui palju müüakse aastatel 2013–2020 enampakkumisel kasvuhoonegaaside saastekvoote (ELT L 56, 26.2.2014, lk 11).

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 b) Oluline on, et HKS ergutaks CO₂-tõhusat majanduskasvu ja et kaitstud oleks nende liidu tööstusharude konkurentsivõimelisus, kus esineb tõsine süsinikdioksiidi lekke oht. Oma 4. veebruari 2014. aasta resolutsioonis Euroopa konkurentsivõimelise ja jätkusuutliku terasetööstuse tegevuskava kohta rõhutas Euroopa Parlament juba,

et „komisjon peaks konkreetselt ja üksikasjalikumalt käsitlema kasvuhooonegaaside heite ülekandumist”. Euroopa Ülemkogu 23.–24. oktoobri 2014. aasta järeldustes kliima- ja energiapoliitika raamistiku kohta antakse selged juhised tasuta eraldatud saastekvoote ja CO₂ leket käsitlevate sätete säilitamiseks, öeldes, et „Rahvusvahelise konkurentsivõime säilitamiseks ei tohiks nende sektorite kõige tõhusamad käitised kanda põhjendamatu süsinikdioksiidiga seotud kulusid, mis viivad süsinikdioksiidi lekkeni”. Tuleks kehtestada proportsionaalsed meetmed, mis kajastavad valdavat CO₂-hinda nende kehtestamise ajal, et kaitsta tööstust, kus esineb tõsine süsinikdioksiidi lekke oht, igasuguse negatiivse mõju eest konkurentsivõimele ning vältida HKSiga seotud lisakulusid kõige tõhusamate käitiste puhul. Komisjon peaks seda arvesse võttes vaatama läbi direktiivi 2003/87/EÜ ja eelkõige selle artikli 10a. Et saavutada ühtse energiaturu loomise eesmärk, peaks läbivaatamine hõlmama ka liidu tasandil ühtlustatud korda, millega hüvitatakse CO₂-st tulenevate kulude edasikandmine elektrienergia ja mis erineks praegu riigiabi eeskirjadega hallatavast mehhanismist, et tagada täiesti võrdsed tingimused.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Komisjon peaks turustabiilsusreservi toimumise läbi vaatama, võttes arvesse selle kohaldamisest saadud kogemust. Turustabiilsusreservi läbivaatamisel tuleks eelkõige kaaluda, kas LHÜde reservi

Muudatusettepanek

(4) Komisjon peaks **kolme aasta jooksul alates turustabiilsusreservi loomisest** turustabiilsusreservi toimumise läbi vaatama, võttes arvesse selle kohaldamisest saadud kogemust. Turustabiilsusreservi

lisamist käsitlevad eeskirjad on asjakohased seoses taotletava eesmärgiga, milleks on vähendada struktuurset tasakaalustamatust pakkumise ja nõudluse vahel.

läbivaatamisel tuleks eelkõige kaaluda, kas LHÜde reservi lisamist **ja sealt vabastamist** käsitlevad eeskirjad on asjakohased seoses taotletava eesmärgiga, milleks on vähendada struktuurset tasakaalustamatust pakkumise ja nõudluse vahel. **Läbivaatamise käigus peaks lisaks käsitlema turustabiilsusreservi mõju liidu tööstuse konkurentsivõimele ja süsinikdioksiidi lekke ohule.**

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Direktiivi 2003/87/EÜ **artiklit 10 ja artikli 13 lõiget 2** tuleks seega vastavalt muuta,

Muudatusettepanek

(5) Direktiivi 2003/87/EÜ tuleks seega vastavalt muuta,

Selgitus

Ei ole tarvidust täpsustada, missuguseid artikleid tuleb muuta.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu otsus Artikkel 1 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Luuakse turustabiilsusreserv, mis hakkab toimima alates 1. jaanuarist 2021.

Muudatusettepanek

1. **2018. aastal** luuakse turustabiilsusreserv, mis hakkab toimima **31. detsembriks 2018.**

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu otsus Artikkel 1 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. Komisjon tagab, et kooskõlas määrusega (EL) nr 176/2014^{1a} edasi liikatud saastekvoodid paigutatakse otse turustabiilsusreservi.

^{1a} **Komisjoni 25. veebruari 2014. aasta määrus (EL) nr 176/2014, millega muudetakse määrust (EL) nr 1031/2010 eelkõige selleks, et määrata kindlaks, kui palju müüakse aastatel 2013–2020 enampakkumisel kasvuhoonegaaside saastekvoote (ELT L 56, 26.2.2014, lk 11).**

Muudatusettepanek 11

**Ettepanek võtta vastu otsus
Artikkel 1 – lõige 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 b. LHÜd, mis jäävad kauplemisperioodi lõpus uute osalejate reservi ning LHÜd, mis on jäänud käitistele eraldamata, kuna käitis on suletud või käitisele on tehtud erand elektrisektori moderniseerimise tõttu, loetakse eraldamata LHÜdeks. Selliseid eraldamata LHÜsid ei müüda enampakkumisel kolmanda kauplemisperioodi lõpus, vaid need paigutatakse otse turustabiilsusreservi.

Muudatusettepanek 12

**Ettepanek võtta vastu otsus
Artikkel 1 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Komisjon avaldab igal aastal ringluses olevate lubatud heitkoguse ühikute (LHÜd)

2. Komisjon avaldab igal aastal ringluses olevate lubatud heitkoguse ühikute (LHÜd)

[terminit „LHÜ” käsitatakse direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3 punktis a määratletud „saastekvoodi” tähenduses] koguarvu järgmise aasta 15. maiks. Ringluses olevate LHÜde koguarv aastal x on alates 1. jaanuarist 2008 väljaantud LHÜde kumulatiivne arv, sealhulgas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 13 lõike 2 kohaselt kõnealusel perioodil välja antud LHÜde arv ning käitiste õigused kasutada ELi heitkogustega kauplemise süsteemis (ELi HKS) rahvusvahelisi ühikuid seoses enne aasta x 31. detsembrit tekkinud heitkogustega; sellest arvatakse maha ELi HKS-i kuuluvate käitiste tõendatud heitkoguste kumulatiivne kogus tonnides ajavahemikul 1. jaanuar 2008 kuni aasta x 31. detsember, kõik direktiivi 2003/87/EÜ artikli 12 lõike 4 kohaselt tühistatud LHÜd ning reservis olevate LHÜde arv. Arvesse ei võeta aastate 2005 ja 2007 vahelise kolmeaastase perioodi heitkoguseid ning kõnealuste heitkoguste jaoks välja antud LHÜsid. Esimest korda avaldatakse koguarv hiljemalt 15. mail **2017**.

[terminit „LHÜ” käsitatakse direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3 punktis a määratletud „saastekvoodi” tähenduses] koguarvu järgmise aasta 15. maiks. Ringluses olevate LHÜde koguarv aastal x on alates 1. jaanuarist 2008 väljaantud LHÜde kumulatiivne arv, sealhulgas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 13 lõike 2 kohaselt kõnealusel perioodil välja antud LHÜde arv ning käitiste õigused kasutada ELi heitkogustega kauplemise süsteemis (ELi HKS) rahvusvahelisi ühikuid seoses enne aasta x 31. detsembrit tekkinud heitkogustega; sellest arvatakse maha ELi HKS-i kuuluvate käitiste tõendatud heitkoguste kumulatiivne kogus tonnides ajavahemikul 1. jaanuar 2008 kuni aasta x 31. detsember, kõik direktiivi 2003/87/EÜ artikli 12 lõike 4 kohaselt tühistatud LHÜd ning reservis olevate LHÜde arv. Arvesse ei võeta aastate 2005 ja 2007 vahelise kolmeaastase perioodi heitkoguseid ning kõnealuste heitkoguste jaoks välja antud LHÜsid. Esimest korda avaldatakse koguarv hiljemalt 15. mail **2016**.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu otsus Artikkel 1 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Igal aastal alates 2021. aastast lisatakse reservi selline arv LHÜsid, mis vastab 12 %-le aastal $x-2$ ringluses olevate LHÜde koguarvust, mis on avaldatud aasta $x-1$ mais, välja arvatud juhul, kui reservi lisatavate LHÜde arv oleks väiksem kui 100 miljonit.

Muudatusettepanek

3. Kooskõlas artikli 1 lõikega 1, milles on sätestatud toimima hakkamise aeg pärast reservi loomist, lisatakse **ilma põhjendamatu viivituse**ta reservi selline arv LHÜsid, mis vastab 12 %-le aastal $x-1$ ringluses olevate LHÜde koguarvust, mis on avaldatud aasta x mais, välja arvatud juhul, kui reservi lisatavate LHÜde arv oleks väiksem kui 100 miljonit.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu otsus
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 2
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Alates **2021.** aastast müüvad liikmesriigid enampakkumisel kõik saastekvoodid, mida ei eraldata tasuta kooskõlas artiklitega 10a ja 10c ega lisata Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega [OPEU please insert number of this Decision when known] loodud turustabiilsusreservi (*).

Muudatusettepanek

1. Alates **2018.** aastast müüvad liikmesriigid enampakkumisel kõik saastekvoodid, mida ei eraldata tasuta kooskõlas artiklitega 10a ja 10c ega lisata Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega [OPEU please insert number of this Decision when known] loodud turustabiilsusreservi (*).

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu otsus
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 3
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10 – lõige 1a

Komisjoni ettepanek

1a. *Kui nende saastekvootide maht, mida liikmesriigid müüvad enampakkumisel artikli 13 lõikes 1 osutatud iga perioodi viimasel aastal, ületab rohkem kui 30 % enampakkumisel müüdavate saastekvootide eeldatava keskmise mahu järgmise perioodi esimese kahe aasta jooksul enne otsuse [OPEU please insert number of this Decision when known] artikli 1 lõike 3 kohaldamist, arvatakse kaks kolmandikku mahtude vahelisest erinevusest maha enampakkumisel müüdavate saastekvootide mahust perioodi viimasel aastal ning lisatakse võrdsetes osades liikmesriikide poolt järgmise perioodi esimesel kahel aastal enampakkumisel müüdavate saastekvootide mahule.*

Muudatusettepanek

1a. *LHÜd, mis jäävad kauplemisperioodi lõpus uute osalejate reservi ning LHÜd, mis on jäänud käitistele eraldamata, kuna käitis on suletud või käitisele on tehtud erand elektrisektori moderniseerimise tõttu, loetakse eraldamata LHÜdeks. Kõik niisugused eraldamata saastekvoodid paigutatakse otse turustabiilsusreservi.*

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu otsus

Artikkel 2 – lõige 1 – punkt 3 a (uus)

Direktiiv 2003/887/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 1 – sissejuhatav lause

Kehtiv tekst

„3. Liikmesriigid otsustavad selle üle, kuidas kasutada saastekvootide enampakkumistest saadud tulu. Vähemalt 50 % lõikes 2 osutatud saastekvootide enampakkumistest saadud tulust, sealhulgas lõike 2 punktides b ja c osutatud enampakkumiste kogutulu, või selle tuluga samaväärne summa **tuleb kasutada** ühel või mitmel järgmistest eesmärkidest:”

Muudatusettepanek

3 a. Artikli 10 lõikes 3 asendatakse esimese lõigu sissejuhatav lause järgmisega:

„3. Liikmesriigid otsustavad selle üle, kuidas kasutada saastekvootide enampakkumistest saadud tulu. Vähemalt 50 % lõikes 2 osutatud saastekvootide enampakkumistest saadud tulust, sealhulgas lõike 2 punktides b ja c osutatud enampakkumiste kogutulu, või selle tuluga samaväärne summa **kasutatakse** ühel või mitmel järgmistest eesmärkidest:”

Selgitus

Täpsem kohustus, kuidas kasutada enampakkumisest saadud tulu, ennetab niisuguste rahaliste vahendite kasutamist riigieelarve puudujääkide katmiseks. Enampakkumise tulused kasutatakse siis tõesti kliimamuutuste vastu võitlemiseks ja selleks, et toetada ELi üleminekut vähese CO₂-heitega majandusele, tehes seda kooskõlas 2008. aasta kliima- ja energiapaketi põhimõtetega.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu otsus

Artikkel 2 – lõige 1 – punkt 3 b (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 4 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3 b. Artikli 10 lõikes 4 lisatakse esimese lõigu järele järgmine lõik:

„Kui komisjon on teostanud esimeses lõigus osutatud kohandamise, paigutatakse turustabiilsusreservi, mis on loodud otsusega [OPEU please insert number of this Decision when known],

saastekvootide kogus, mis vastab komisjoni määruse (EÜ) nr 1031/2010 IV lisas esitatud saastekvootide suurendamisele aastatel 2019 ja 2020.”

** Komisjoni 12. novembri 2010. aasta määrus (EÜ) nr 1031/2010 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ (millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem) kohase kasvuhoonegaaside saastekvootide enampakkumise ajastamise, haldamise ja muude aspektide kohta (ELT L 302, 18.11.2010, lk 1).”*

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu otsus

Artikkel 2 – lõige 1 – punkt 3 c (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3 c. Artikli 10a lõikesse 8 4 lisatakse teise lõigu järele järgmine lõik:

„300 miljonit saastekvooti tehakse järkjärgult kättesaadavaks alates otsusega [OPEU please insert number of this Decision when known] loodud turustabiilsusreservi toimima hakkamise kuupäevast kuni 2025. aasta 31. detsembrini käesoleva lõike kohaselt ning läbimurdeliste tööstusinnovatsiooniprojektide jaoks käesoleva direktiivi I lisas loetletud sektorites käesolevas lõikes osutatud objektiivsete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel. Need 300 miljonit saastekvooti võetakse otsuse [OPEU please insert number of this Decision when known] artikli 1 lõike 1 b kohaselt määratletud eraldamata saastekvootide hulgast.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu otsus Artikkel 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 2 a

Direktiivi 2003/87/EÜ läbivaatamine

Komisjon vaatab hiljemalt ...+ läbi direktiivi 2003/87/EÜ, et tõhusalt kaitsta nende liidu tööstusharude konkurentsivõimelisust, kus esineb tõsine süsinikdioksiidi lekke oht, kehtestada täpsem LHÜde eraldamine ning ergutada CO₂-tõhusat majanduskasvu, ilma et tekiks LHÜde ülepakkumist. Komisjon võtab seejuures arvesse Euroopa Ülemkogu 23. ja 24. oktoobri 2014. aasta järeldusi, eelkõige seoses süsinikdioksiidi leket käsitlevate sätetega ja vajadusega jätkata saastekvootide tasuta eraldamist, kajastades paremini muutuvaid tootmistasemeid ja pakkudes stiimuleid parimate tulemusnäitajate saavutamiseks. Komisjon kaalub ka liidu ühtlustatud mehhanismi kehtestamist, et hüvitada käesolevast direktiivist tulenevaid kaudseid CO₂-ga seotud kulusid ja tagada seeläbi võrdsed tingimused ülemaailmsel ja liidu tasandil. Vajaduse korral esitab komisjon seadusandliku tavamenetluse kohaselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku.

+ ELT: palun lisada kuupäev: kuus kuud pärast käesoleva otsuse jõustumist.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu otsus Artikkel 3

Komisjoni ettepanek

Komisjon vaatab **31. detsembriks 2026** Euroopa CO₂-turu nõuetekohast toimimist käsitleva analüüsi põhjal turustabiilsusreservi läbi ja esitab vajaduse korral ettepaneku Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Läbivaatamisel pööratakse erilist tähelepanu protsendimäärale, mida kasutatakse artikli 1 lõike 3 kohaselt reservi lisatavate **LHÜde** arvu määramiseks, ning ringluses olevate **LHÜde** koguarvu künnisväärtusele, mis on sätestatud artikli 1 lõikes 4.

Muudatusettepanek

Komisjon vaatab **kolme aasta jooksul alates turustabiilsusreservi toimima hakkamisest** Euroopa CO₂-turu nõuetekohast toimimist käsitleva analüüsi põhjal turustabiilsusreservi läbi ja esitab vajaduse korral ettepaneku Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Läbivaatamisel pööratakse erilist tähelepanu protsendimäärale, mida kasutatakse artikli 1 lõike 3 kohaselt reservi lisatavate **saastekvootide** arvu määramiseks, ning ringluses olevate **saastekvootide** koguarvu künnisväärtusele, mis on sätestatud artikli 1 lõikes 4. **Läbivaatamisel uurib komisjon ka turustabiilsusreservi mõju Euroopa tööstuse konkurentsivõimele ja süsinikdioksiidi lekke ohule. Turustabiilsusreservi seadistuste perioodiline läbivaatamine, mis toimub kaks aastat enne iga uue etapi algust, on vajalik seadistuste asjakohasuse tagamiseks ning samal ajal turu jaoks kindluse säilitamiseks.**

SELETUSKIRI

Sissejuhatus

„Selle [kasvuhoonegaaside heite vähendamise] eesmärgi saavutamise peamine Euroopa vahend on hästi toimiv ja reformitud heitkogustega kauplemise süsteem (HKS) koos instrumendiga turu stabiliseerimiseks kooskõlas komisjoni ettepanekuga.” Euroopa Ülemkogu 23. oktoobri 2014. aasta järeldused.

22. jaanuaril 2014 esitas komisjon ettepaneku turustabiilsusreservi loomiseks koos teatisega kliima- ja energiapoliitika raamistiku kohta aastatel 2020–2030.

Komisjoni ettepaneku eesmärk on teha heitkogustega kauplemise süsteemis (HKS) struktuurseid muudatusi, et lahendada lubatud heitkoguse ühikute ülejäägi küsimus (süsteemis alates 2009. aastast (teisest etapist) kogunenud LHÜde ülejääk ulatub praegu hinnanguliselt üle kahe miljardi) ja parandada süsteemi puudused, et see saavutaks oma eesmärgi – „vähendada tulemuslikult ja majanduslikult tõhusalt kasvuhoonegaaside heitkoguseid” (HKS-i direktiivi artikkel 1).

Kuigi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise 2020. aasta eesmärk on üldise heitkoguste ülempiiriga tagatud, ohustab LHÜde ülejääk kava pikaajalist tasuvust. Seetõttu takistab ülejääk CO₂-turu korrapärasest toimimisest ja mõjutab tõsiselt CO₂ hinda, vähendades vähese CO₂-heitega tehnoloogiasse investeerimise huvi. Kui olukorda ei muudeta, suureneb kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kulu tulevikus märgatavalt.

Seega vastab komisjoni ettepanek Euroopa Parlamendi üleskutsele võtta „vastu meetmed, et kõrvaldada HKS-i puudujäägid ning võimaldada süsteemil toimida algselt kavandatud viisil”¹.

Turustabiilsusreservi ettepanek korrigeeriks HKS-i esialgse struktuurivea, mis ei võimaldanud heitkoguse ülejääkidega opereerimisel paindlikult turutingimuste muutustega arvestada ega süsteemi ootamatute ja äkiliste nõudlusšokkide eest kaitsta. Nagu ettepanekule lisatud komisjoni talituste töödokumendis on öeldud, tekkis praegune tasakaalustamatus ebakõlast heitkoguste pakkumise ja nõudluse vahel, sest pakkumine on HKS-is kui heitkoguste

¹ Euroopa Parlamendi 15. märtsi 2012. aasta resolutsioon „Konkurentsivõimeline vähese CO₂-heitega majandus aastaks 2050 – edenemiskava”, P7_TA(2012)0086.

ülemmäära kehtestamise ja kvootidega kauplemise süsteemis kindlaks määratud (see toimus soodsamate majandusolude aegu), nõudlus aga on paindlik ja seda mõjutavad majandustsüklid, fossiilkütuse hinnad, taastuvenergiat käsitlev kliimapoliitika ja energiatõhusus ning muud tegurid.

Sellega seoses toetab raportöör komisjoni ettepanekut võtta kasutusele turustabiilsusreserv, lähtudes sellest, et tegemist on struktuurireformiga, millega HKS-i direktiivi lisatakse eeskirjad, mis võimaldavad hallata turu kõikumisi ja eelkõige lubatud heitkoguse ühikute pakkumist. See **aitab vältida lühiajalisi meelevaldseid sekkumisi turul ja annab tööstusele keskmises ja kaugemas perspektiivis prognoositavuse ja stabiilsuse.**

Raportöör peab niisugust reformi vajalikuks, et HKS jääks ELi CO₂ vähendamise poliitika põhialuseks. Kui seda ei tehta, jõuab HKS kokkuvarisemise äärele (kui CO₂ hinda investeringutega ei stimuleerita). Selle tulemusel tõuseksid CO₂ heitkoguste vähendamisel jälle esikohale riikide algatused ja kliimapoliitika nõu renatsionaliseeritaks. See tooks kaasa siseturu killustumise, valdkonna reguleerimine ELi õigusaktidega muutuks keerukamaks ja ELis võiks tekkida isegi kasvuhoonegaaside heite ülekandumise oht.

Edasilükatud LHÜd

Eelmisel aastal muutsid Euroopa Parlament ja nõukogu HKS-i direktiivi, et võimaldada komisjonil 900 miljoni LHÜ enampakkumisel müük aastateni 2019 ja 2020 edasi lükata. Veebruaris 2014 võttis komisjon vastu määruse, millega kohandatakse HKS-i kolmanda kauplemisperioodi enampakkumiste ajakava, nii et 300 ja 600 miljoni LHÜ müümine lükati edasi vastavalt 2019. ja 2020. aastasse.

Nagu eespool öeldud, on HKS-i niisuguse reformimise eesmärk suurendada turu prognoositavust ja stabiilsust. Seetõttu ei oleks loogiline, kui edasilükatud LHÜd 2019. ja 2020. aastal turule tagasi toodaks ainult selleks, et need neljanda kauplemisperioodi jooksul taas reservi pandaks. See põhjustaks tarbetu turumoonutuse ja oleks vastuolus ülejäägi vähendamise üldise eesmärgiga.

Mitmed sidusrühmad on osutanud ka edasilükatud LHÜde väärtusele seoses kasvuhoonegaaside heite ülekandumist käsitlevate sätete parandamisega pärast 2020. aastat, nt dünaamilisemate LHÜde idee. Seetõttu ei näi mõistlik neid LHÜsid turule tagasi tuua.

Raportöör teeb seetõttu ettepaneku paigutada edasilükatud LHÜd otse reservi.

Süsinikdioksiidi leke

Käesolev ettepanek pakub lahenduse enampakkumisel müüdavate LHÜde liigpakkumise probleemile, kuid ei aita ületada saastekvootide tasuta eraldamise ega süsinikdioksiidi lekkega seotud raskusi.

Kehtivat süsinikdioksiidi lekkega seotud korda pikendati hiljuti 2020. aastani. Euroopa Parlamendi keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon toetas 24. septembril 2014

komisjoni otsuse ettepanekut määrata kindlaks sektorite nimekiri, kus võib aastatel 2015–2019 tekkida märkimisväärne süsinikdioksiidi lekke oht. Otsuse aluseks võetud hinnangus kasutati endiselt eeldatavat LHÜ hinda 30 eurot, kuigi CO2 tegelik hind on palju madalam. Seda hinnaeeldust toetas siiski turustabiilsusreservi loomise ettepanek ja ettepanek vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks 40%.

Komisjoni mõjuhinnang näitab, et turustabiilsusreservi mõju oleks piiratud, isegi kui reserv hakkaks toimima enne 2020. aastat. LHÜde hind jääb tõenäoliselt piiridesse, millel põhinevad energiamahuka tööstuse süsinikdioksiidi lekkega seotud sätted kuni 2020. aastani. SKP keskmise kasvu korral (1,8%) prognoosivad turuanalüütikud 30-eurose hinnani jõudmist alles 2027. aastaks.

Raportöör möönab, et tööstus vajab kindlust, et ta on ka pärast 2020. aastat süsinikdioksiidi lekke eest kaitstud. Seetõttu on tähtis esile tõsta Euroopa Ülemkogu 23. oktoobri 2014. aasta järeldusi, kus tööstusettevõtjatele kinnitatakse, et „saastekvootide tasuta eraldamine ei lõpe” ja „olemasolevate meetmetega jätkatakse ka pärast 2020. aastat, et hoida ära kliimapoliitikast tingitud süsinikdioksiidi lekke ohtu, seni kuni muud tähtsamad majandusriigid ei ole kohustunud tegema võrreldavaid jõupingutusi, eesmärgiga pakkuda sobiva tasemega toetust rahvusvahelise konkurentsivõime kaotuse ohtu sattunud sektoritele”.

Komisjon on juba alustanud konsultatsioone 2020. aasta järgsete süsinikdioksiidi leket käsitlevate sätete ettepanekute üle, kaasa arvatud kehtiva korra täiustamine. Need ettepanekud on seotud turustabiilsusmehhanismiga, kuid enamjaolt ületavad turu tasakaalustamatuse süsteemivea, mida turustabiilsusmehhanismiga korrigeerida loodetakse.

Raportöör on veendunud, et **kindlasti on vaja edasist arutelu saastekvootide tasuta eraldamise üle, eelkõige seoses muutuva tootmistaseme ja tagatistega, et kõige tõhusamad käitised ei kannu põhjendamatuid süsinikdioksiidiga seotud kulusid, mis viivad süsinikdioksiidi lekkeni.**

Kooskõlas Euroopa Ülemkogu nõudmisega tagada eraldiste parem kooskõlastatus muutuva tootmistasemega ja selleks, et mitte ennetada ega takistada võimalikku dünaamilisemat saastekvootide eraldamist tulevikus, teeb raportöör ettepaneku paigutada edasilükatud LHÜd turustabiilsusreservi. Euroopa Ülemkogu suunistest lähtudes **peaks komisjon võimalikult peatselt esitama oma ettepanekud HKS-i direktiivi läbivaatamiseks, sealhulgas süsinikdioksiidi leket käsitlevate sätete parandamiseks.**

Investeeringistiimulid

Raportöör toetab ka ühe osa reservi paigutatud LHÜde kasutamist **vähese CO2-heitega tehnoloogiasse ja protsessidesse investeerimiseks.**

Turustabiilsusreservi toimimine

Seoses reservi toimimisega teeb komisjon järgmise ettepaneku:

- LHÜd lisatakse reservi, kui ülejääk on suurem kui 833 miljonit LHÜd (võrdub 12% ga kõigist aastal x-2 ringluses olevatest LHÜdest);
- kui ülejääk on alla 400 miljoni LHÜ, vabastatakse reservist 100 miljonit LHÜd.

Need parameetrid võivad turuolukorda ala- või ülekohandada, kui riskimaandamise hinnangud ei ole täpsed. Aja jooksul võidakse ette näha ka paindlikumaid parameetreid. Ühelt poolt on nõutud piirmäärade suurendamist, teiselt poolt LHÜde aeglasemat vabastamist reservist. Neid küsimusi tuleb käsitleda. **Kuna käsitletud teemades valitseb veel suur ebakindlus, on vaja õigeaegset läbivaatamist.**

Mis puutub kaheaastasesse ajalõtku, siis raportööri arvates on aastale x-2 viitamise tulemuseks üsna aeglane reageerimine ning ta peab vajalikuks ettepanekut selles osas muuta.

Valitsused ja alalised esindused

- Belgia alaline esindus
- Taani alaline esindus
- Madalmaade alaline esindus
- Prantsusmaa alaline esindus
- Saksamaa alaline esindus
- Itaalia keskkonnaminister
- Itaalia alaline esindus
- Läti alaline esindus
- Ühendkuningriigi alaline esindus
- Poola Euroopa asjade riigisekretär

Äriühingud ja valitsusvälised organisatsioonid

- AGC Glass Europe
- Alstom
- Arcelor-Mittal
- Aurubis A.G./ Eurometaux (Euroopa metalliliit)
- BASF
- Belgisch Staalindustrieverbond
- Business Europe
- CAN-Europe
- Carbon Market Watch

- CEFIC
- CEPI (Confederation of European paper industries)
- CEPS (Centre for European Policy Studies / Carbon Market Forum)
- Cembureau (Euroopa tsemenditootjate liit)
- Change Partnership
- Ecofys
- ENECO
- ENEL
- ENI
- E.ON
- ESTA (European Steel Tube Association)
- Eurelectric (elektritööstuse liit)
- Eurofer (Euroopa teraseliit)
- Eurometaux (Euroopa metalliliit)
- European Energy Forum
- EWEA (Euroopa tuuleenergiaorganisatsioon)
- Essencia (Belgia keemiatööstus)
- Exxon
- Federacciai (Itaalia terasetootjate liit)
- ICIS Tschach Solution GmbH (süsinikdioksiidituru analüüs)
- IIGCC (Institutional Investors Group on Climate Change)
- Glass for Europe
- Greenpeace
- Hydro/Eurometaux (Euroopa metalliliit)

- LSE, Grantham research institute on climate change and the environment
- Mercuria Energy Group
- IETA (International Emissions Trading Association)
- Point Carbon, Thomson Reuters
- Polish Energy Association
- Potsdam Institut für Klimafolgenforschung / Energy Platform of the European Council of Academies of Applied Sciences, Technologies and Engineering
- Sandbag
- Shell
- L'Union Française de l'Electricité (UFE)
- VGI (Federation of Glass industry)
- WWF.

MENETLUS

Pealkiri	ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomine ja toimimine ning direktiivi 2003/87/EÜ muutmine		
Viited	COM(2014)0020 – C7-0016/2014 – 2014/0011(COD)		
EP-le esitamise kuupäev	22.1.2014		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 6.2.2014		
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	ECON 6.2.2014	ITRE 6.2.2014	JURI 6.2.2014
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	ECON 22.7.2014	JURI 3.9.2014	
Raportöörid nimetamise kuupäev	Ivo Belet 10.7.2014		
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	5.11.2014	3.12.2014	21.1.2015
Vastuvõtmise kuupäev	24.2.2015		
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	58 10 1	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Cristian-Silviu Buşoi, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Mireille D’Ornano, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Enrico Gasbarra, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Sylvie Goddyn, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Marcus Pretzell, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Tibor Szanyi, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Nils Torvalds, Glenis Willmott, Jadwiga Wiśniewska		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Paul Brannen, Nicola Caputo, Mark Demesmaeker, Esther Herranz García, Merja Kyllönen, Jo Leinen, József Nagy, Younous Omarjee, Alojz Peterle, Sirpa Pietikäinen, Julia Reid, Bart Staes		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Andrew Lewer		
Esitamise kuupäev	2.3.2015		